

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v dubnu a květnu 2009

DUBEN

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v dubnu 2009 meziměsíčně nižší o 1,4 %. Průmyslová produkce klesla meziročně o 22,1 %.

Průmyslová produkce v dubnu 2009 meziročně klesla o 22,1 %, což bylo ovlivněno i vysokou srovnávací základnou z předchozího roku. Po očištění od vlivu počtu pracovních dnů průmyslová produkce klesla o 19,2 %. Duben 2009, na který letos připadly velikonoční svátky, měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 1 pracovní den méně. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byla průmyslová produkce meziměsíčně nižší o 1,4 %. K meziročnímu poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek -4,3 procentního bodu, pokles odvětví o 25,5 %), výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -3,3 p.b., pokles o 36,1 %) a výroba strojů a zařízení (příspěvek -2,9 p.b., pokles o 30,5 %). Průmyslová produkce rostla v odvětvích výroba potravinářských výrobků (příspěvek 0,05 p.b., růst o 1,2 %) a výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (příspěvek 0,03 p.b., růst o 2,7 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách se meziročně snížily o 23,1 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se snížily v běžných cenách o 23,6 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků činil 47,5 %.

Hodnota **nových zakázek** ve vybraných odvětvích meziročně klesla o 26,7 %, z toho zakázek ze zahraničí o 26,9 %. Nové zakázky celkem nejvíce klesly v odvětvích: výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek -6,7 procentního bodu, pokles o 22,1 %), výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (příspěvek -5,4 p.b., pokles o 53,0 %) a výroba strojů a zařízení (příspěvek -4,8 p.b., pokles o 35,5 %). Nové zakázky rostly v odvětví výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (příspěvek 0,1 p.b., růst o 9,7 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v dubnu 2009 meziročně snížil o 11,1 %. Jejich **průměrná měsíční nominální mzda** v dubnu 2009 meziročně vzrostla o 2,3 % a činila 23 604 Kč.

Stavebnictví

Stavební produkce v dubnu 2009 meziročně vzrostla ve stálých cenách o 2,1 %, po očištění od vlivu pracovních dnů vzrostla o 3,2 %. Stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v dubnu meziměsíčně vyšší o 5,2 %. Podobně jako v předchozích měsících pokračoval pokles produkce v pozemním stavitelství (příspěvek -5,3 p.b., pokles o 7,1 %) a růst produkce inženýrského stavitelství (příspěvek 7,4 p.b., růst o 29,1 %). Růst produkce inženýrského stavitelství byl zčásti způsoben příznivými klimatickými podmínkami (průměrná denní teplota byla v dubnu 2009 o 4,2°C vyšší ve srovnání s dubnem 2008), které umožnily provádět venkovní stavební práce ve větším rozsahu. Nárůst stavební produkce ovlivnily také dofakturace na některých velkých akcích zejména infrastruktury.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v dubnu 2009 meziročně zvýšil o 0,3 %. Jejich **průměrná měsíční nominální mzda** meziročně vzrostla o 23,7 % a činila 30 909 Kč. Výrazný nárůst průměrné mzdy v dubnu 2009 byl ovlivněn vyplacením odměn za výsledky v roce 2008.

V souladu s kalendářem revizí ČSÚ byla provedena revize dat za jednotlivé měsíce roku 2008 a leden až březen 2009. Revize byla provedena na základě dodatečně došlých dotazníků, upřesněných údajů od zpravodajských jednotek a využití definitivních cenových indexů pro přecenění přímého vývozu do stálých cen. Současně došlo ke zpřesnění zařazení podniků podle převažující činnosti podle nově zavedené klasifikace CZ-NACE a odhadů za nešetřenou část zpravodajských jednotek.

Počínaje lednem 2009 jsou výsledky za průmysl a stavebnictví zpracovávány a publikovány podle nové klasifikace CZ-NACE. Vyčerpávající informace o zavedení této klasifikace včetně převodníků jsou k dispozici na

[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_\(cz_nace\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_(cz_nace)).

V této souvislosti došlo k přepočtu časových řad základních ukazatelů. Podrobnější informace a přepočtené časové řady za období 2000–2008 jsou k dispozici v části metodika, resp. časové řady pod následujícími odkazy:

Průmysl: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pru_cr

Stavebnictví: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/stavebnictvi_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sta_cr

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby vzrostly v dubnu v maloobchodě meziměsíčně reálně o 0,6 % a meziročně klesly o 1,7 %. Bez očištění se tržby meziročně snížily o 0,4 %, k čemuž z větší části přispěl prodej pohonných hmot. Ve velkoobchodě, maloobchodě a opravách motorových vozidel se sezónně očištěné tržby meziměsíčně zvýšily o 3,5 %, meziročně však byly nižší o 5,9 % a bez očištění o 5,3 %.

Podle nové klasifikace odvětví se do **maloobchodu (CZ-NACE 47)** zahrnuje i maloobchodní prodej pohonných hmot, který byl dříve součástí tzv. motoristického segmentu (z něj zůstal pouze velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel). **Po očištění o sezónní vlivy, kalendářní a pracovní dny** se tržby v maloobchodě v dubnu zvýšily **meziměsíčně** reálně o 0,6 %, přičemž za potraviny se zvýšily o 2,2 %, zatímco za nepotravinářské zboží klesly o 0,3 %. **Meziročně** se snížily o 1,7 %, v tom za pohonné hmoty o 5,0 %, za nepotravinářské zboží o 2,7 % a za potraviny naopak vzrostly o 1,0 %. **Sezónně neočištěné** tržby klesly meziročně o 0,4 %. Vývoj byl mimo jiné ovlivněn dvěma faktory. Jednak byl letos o jeden den nižší počet pracovních dní, což se mimo jiné promítlo do snížení prodeje nepotravinářského zboží o 2,3 %, jednak byl vyšší nákup potravin (o 4,6 %) stimulován velikonočními svátky, které v loňském roce připadly na březen.

Pokles tržeb zaznamenal zejména maloobchod s počítačovým a komunikačním zařízením (o 9,1 %), prodej přes internet (o 7,6 %), dále pak prodej pohonných hmot (o 5,1 %), potravin ve specializovaných prodejnách (o 4,3 %), ostatních výrobků pro domácnost (o 2,9 %) a farmaceutického a zdravotnického zboží (o 1,3 %). Rostly tržby za výrobky pro kulturu a rekreaci (o 6,9 %), za zboží ve smíšených prodejnách (o 5,4 %) a oděvy a obuv (o 3,9 %). Největší podíl na meziročním poklesu neočištěných tržeb měl prodej pohonných hmot, maloobchod s ostatními výrobky pro domácnost a počítačovým a komunikačním zařízením.

Čenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 96,3 %. Nejvyššího růstu dosáhly ceny za farmaceutické a zdravotnické zboží (o 4,5 %) a za potraviny ve specializovaných prodejnách (o 3,6 %). Naopak ceny pohonných hmot se snížily o 17,5 %, počítačových a komunikačních zařízení o 10,3 % a za použité zboží o 6,3 %.

Ve **velkoobchodě, maloobchodě a opravách motorových vozidel (NACE 45)** **sezónně očištěné** tržby vzrostly **meziměsíčně** reálně o 3,5 % a **meziročně** klesly o 5,9 %. **Neočištěné** tržby se snížily **meziročně** o 5,3 %, v tom za prodej motorových vozidel o 5,3 % a za opravy o 5,5 %.

Dohromady se v odvětvích **maloobchod (CZ-NACE 47) a velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel (CZ-NACE 45)** **sezónně očištěné** tržby zvýšily **meziměsíčně** reálně o 1,4 %, **meziročně** klesly o 3,0 %. **Sezónně neočištěné** tržby zaznamenaly **meziroční** pokles o 2,0 %.

Zahraniční obchod

Podle **předběžných údajů** klesl v dubnu **meziročně** v běžných cenách **vývoz o 22,8 % a dovoz o 26,0 %**. **Obchodní bilance** skončila **přebytkem 12,0 mld. Kč**, což je v porovnání s dubnem předchozího roku o 5,6 mld. Kč lepší výsledek. **Příznivě saldo ovlivnil především nižší deficit v obchodě s minerálními palivy o 4,1 mld. Kč.**

Podle **předběžných údajů** se **meziměsíčně** po sezónním očištění snížil vývoz o 2,1 % a dovoz o 1,6 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 0,3 % a pokles dovozu o 1,3 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 22,8 % (51,2 mld. Kč) a dovoz o 26,0 % (56,7 mld. Kč). U dovozu šlo o nejhlubší, u vývozu o druhý největší propad od vzniku České republiky. Výsledky ovlivnila vysoká srovnávací základna loňského dubna (nejvyšší měsíční obrát roku 2008), velikonoční svátky (v roce 2008 byly v březnu) a nižší počet pracovních dní (o jeden méně než v dubnu předchozího roku). V důsledku oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám byl patrný větší pokles zahraničního obchodu v přepočtu na eura (vývoz o 27,6 %, dovoz o 30,7 %) a zvláště na dolary (vývoz o 39,4 %, dovoz o 41,9 %).

Obchodní bilance vykázala přebytek 12,0 mld. Kč, který byl meziročně o 5,6 mld. vyšší. K přírůstku kladného salda nejvíce přispěl pokles deficitu bilance obchodu s minerálními palivy o 4,1 mld. Kč. Přechodem z pasiva 0,6 mld. Kč do aktiva 2,6 mld. Kč se zlepšila bilance obchodu s polotovary a materiály (o 3,2 mld. Kč), snížil se schodek obchodu s chemickými výrobky o 1,8 mld. Kč a v obchodě se surovinami vzrostl přebytek o 0,8 mld. Kč. Celkovou bilanci nepříznivě ovlivnil pokles kladného salda v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 2,2 mld. Kč, průmyslovým spotřebním zbožím o 1,0 mld. Kč a nápoji a tabákem o 0,4 mld. Kč. Schodek v obchodě s potravinami a živými zvířaty se prohloubil o 0,7 mld. Kč.

Obchod se stroji a dopravními prostředky zaznamenal pokles vývozu o 23,0 % (27,9 mld. Kč) a dovozu o 27,8 % (25,7 mld. Kč). Snížil se především vývoz a dovoz silničních vozidel (o 7,3 mld. Kč a 6,6 mld. Kč), elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 6,6 mld. Kč a 4,9 mld. Kč) a strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 5,4 mld. Kč a 3,6 mld. Kč). Důvody poklesu vývozu a dovozu byly především poklesy cen. Důvodem poklesu dovozu minerálních paliv byl pokles cen ropy o 28,7 % (5,6 mld. Kč). Ropy bylo dovezeno hodnotově o 24,7 % méně, naturálně o 23,7 % více. Důvodem poklesu dovozu zemního plynu byl pokles cen v hodnotovém vyjádření o 23,6 %, v naturálním se zvýšil o 34,0 %.

Se státy EU byla bilance aktivní 38,4 mld. Kč (přebytek se meziročně snížil o 1,7 mld. Kč), s nečlenskými státy EU pasivní 26,4 mld. Kč (deficit klesl o 7,3 mld. Kč). Kladné saldo se zvýšilo v obchodě s Německem o 7,8 mld. Kč, Francií a Nizozemskem (shodně o 0,5 mld. Kč). Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Tureckem o 1,8 mld. Kč a deficit se snížil v obchodě s Ruskem o 3,2 mld. Kč, Japonskem o 1,9 mld. Kč, Čínou o 1,7 mld. Kč a Tchaj-wanem o 0,6 mld. Kč. Přebytek klesl v obchodě se Slovenskem o 3,1 mld. Kč, Švédskem o 1,1 mld. Kč, Španělskem a Rumunskem (shodně o 0,8 mld. Kč) a Itálií o 0,5 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Polskem o 2,7 mld. Kč a schodek se prohloubil v obchodě se Spojenými státy o 0,5 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci snížil vývoz o 10,0 % a dovoz o 9,9 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 74,3 mld. Kč, které bylo o 11,1 mld. Kč nižší. Nepříznivě se v bilanci promítl pokles přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 15,3 mld. Kč, průmyslovým spotřebním zbožím o 14,8 mld. Kč, a surovinami o 0,6 mld. Kč a vzestup deficitu v obchodě s minerálními palivy o 14,7 mld. Kč a potravinami a živými zvířaty o 2,3 mld. Kč. Opačně působil růst kladného salda v obchodě s polotovary a materiály o 21,6 mld. Kč a nápoji a tabákem o 1,8 mld. Kč a pokles deficitu v obchodě s chemickými výrobky o 14,8 mld. Kč.

Z **teritoriálního hlediska** byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 33,5 mld. Kč, s nečlenskými státy EU se schodek obchodu zvýšil o 44,6 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 57,3 mld. Kč, Nizozemskem o 16,2 mld. Kč, Rakouskem o 3,8 mld. Kč a Francií o 3,7 mld. Kč. Deficit klesl v obchodě s Japonskem o 6,7 mld. Kč a Tchaj-wanem o 4,7 mld. Kč. Záporné saldo naopak vzrostlo v obchodě s Čínou o 15,3 mld. Kč, Ruskem o 13,2 mld. Kč a Spojenými státy o 3,4 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance s Norskem o 13,4 mld. Kč. Přebytek bilance se snížil v obchodě se Španělskem o 11,3 mld. Kč, Belgií o 8,2 mld. Kč, Itálií o 6,8 mld. Kč, Rumunskem o 6,7 mld. Kč, Spojeným královstvím o 4,8 mld. Kč a Slovenskem o 2,1 mld. Kč.

V **lednu až dubnu** klesl vývoz o 19,8 % a dovoz o 21,6 %. Přebytek obchodní bilance dosáhl 47,3 mld. Kč a byl tak meziročně o 6,9 mld. Kč vyšší.

ČSÚ provedl **pravidelné čtvrtletní zpřesnění** údajů. Podle zpřesněných dat se přebytek obchodní bilance za **rok 2008** snížil o 1,3 mld. Kč na 67,5 mld. Kč a aktivní saldo za **první čtvrtletí 2009** kleslo o 0,2 mld. Kč na 35,3 mld. Kč.

KVĚTEN

Spotřebitelské ceny

Celková hladina spotřebitelských cen zůstala v květnu na úrovni měsíce dubna (meziměsíční index 100,0 %). Tento vývoj ovlivnily především dva protichůdné pohyby cen ve spotřebním koši, a to zvýšení cen pohonných hmot a pokles cen potravin. Meziroční růst

spotřebitelských cen v květnu dále zpomalil na 1,3 % (z 1,8 % v dubnu).

Na meziměsíční vývoj spotřebitelských cen působilo zejména zvýšení cen v oddíle doprava, kde ceny pohonných hmot vzrostly o 2,3 %. Průměrná cena benzínu Natural 95 byla v květnu nejvyšší od října 2008. V oddíle zdraví se zvýšily ceny léčiv o 0,6 % a ceny lázeňských pobytů vlivem začínající sezóny o 7,5 %. Z potravin se zvýšily hlavně ceny mouky o 3,9 %, vajec o 4,6 %, brambor o 4,6 %.

Opačný vliv na vývoj cenové hladiny měl pokles cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje v důsledku snížení zejména cen chleba o 7,3 %, běžného pečiva o 6,4 %, ovoce o 4,7 %, plodové zeleniny o 10,6 %.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,1 %, ceny služeb naopak o 0,1 % vzrostly.

Vývoj spotřebitelských cen v květnu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	-1,1	Zdraví	1,8	0,8
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	0,4	Doprava	11,4	0,7
Odívání a obuv	5,2	-0,1	Pošty a telekomunikace	3,9	-0,2
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	0,1	Rekreace a kultura	9,9	0,2
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	0,0	Vzdělávání	0,6	0,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,2
			Ostatní zboží a služby	6,3	-0,1

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v květnu o 1,3 %, což je o 0,5 procentního bodu méně než v dubnu. Jde o nejnižší meziroční růst od ledna 2007. Zpomalení meziročního růstu spotřebitelských cen ovlivnilo hlavně prohloubení poklesu cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje, kde ceny pečárenských výrobků a obilovin byly nižší o 9,4 % (v dubnu o 6,0%), ovoce o 10,9 % (v dubnu o 5,6 %). Ceny zeleniny z růstu o 5,0 % v dubnu přešly v pokles o 5,2 % v květnu. Podobně v oddíle doprava se zvýraznil cenový pokles v důsledku snížení cen pohonných hmot o 16,8 % (v dubnu o 15,5 %).

Nejvíce vzrostly ceny v oddíle alkoholické nápoje a tabák vlivem zvýšení cen tabákových výrobků o 15,0 %. Druhý nejvyšší růst měly ceny v oddíle bydlení, kde vzrostly ceny zemního plynu o 17,1 %, elektřiny o 11,6 %, tepla a teplé vody o 7,5 %, vodného o 9,2 % a stočného o 9,0 %. Čisté nájemné vzrostlo o 19,5 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 27,2 % a v bytech s tržním nájemným o 5,5 %.

Nižší než loni byly (kromě cen v oddílech potravin a nealkoholické nápoje a doprava) ceny oděvů o 3,3 %, obuvi o 1,1 %, domácích spotřebičů o 1,2 %, pracích prostředků o 9,7 %. Pokračoval pokles cen audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 10,2 %. Rovněž klesly ceny mobilních telefonů (o 17,0 %) a ceny telefonických a telefaxových služeb (o 3,9 %).

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,1 %, ceny služeb byly vyšší o 3,7 %. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení hypotetického nájemného byl meziročně vyšší o 1,2 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem **průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců** proti průměru předchozích 12 měsíců byla v květnu 4,1 %, což je o 0,5 procentního bodu méně než v dubnu 2009.

Výrobní ceny

Meziměsíčně klesly ceny průmyslových výrobců o 0,4 % a zemědělských výrobců o 2,6 %. Ceny stavebních prací vzrostly o 0,1 %, ceny tržních služeb o 0,4 %.

Meziročně byly ceny zemědělských výrobců nižší o 31,4 %, ceny průmyslových výrobců o 3,8 %. Ceny stavebních prací byly vyšší o 1,5 % a tržních služeb o 1,8 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** klesly v úhrnu o 2,6 %. Ceny v rostlinné výrobě se snížily o 4,4 %, klesly ceny obilovin o 1,5 %, olejin o 2,3 % a brambor o 4,2 %. Ceny zeleniny se snížily

o 0,5 % a ovoce o 9,2 %. Ceny v živočišné výrobě klesly o 0,6 %, snížily se ceny skotu o 0,7 %, mléka o 0,9 %, drůbeže o 1,5 % a vaječ o 3,1 %. Vzrostly pouze ceny prasat, a to o 1,1 %,

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 0,4 %. Klesly především ceny obecných kovů a kovodělných výrobků o 3,5 %, nerostných surovin o 2,0 %, pryžových a plastových výrobků o 0,4 % a potravinářských výrobků o 0,1 %. Zvýšily se zejména ceny koksu a rafinovaných ropných produktů o 3,6 % a chemických látek a výrobků o 3,0 %.

Ceny **stavebních prací** se zvýšily o 0,1 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví klesly o 1,2 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** se zvýšily o 0,2 %. Vzrostly především ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 2,5 %.

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly nižší o 31,4 % (v dubnu o 29,2 %). Ceny v rostlinné výrobě klesly o 41,1 % zejména v důsledku nižších cen obilovin o 49,3 % a olejnin o 45,0 %. Dále klesly ceny ovoce o 36,8 % a chmele o 20,4 %. Poprvé od prosince 2007 se zvýšily ceny zeleniny, a to o 8,5 %. V živočišné výrobě byly ceny nižší o 16,6 %. Klesly ceny mléka o 33,6 % a drůbeže o 11,5 %. Ceny prasat byly vyšší o 5,6 % a skotu o 0,9 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 3,8 % (v dubnu o 2,5 %), což je největší meziroční pokles od začátku sledování (rok 1991). Přispělo k tomu zejména snížení cen koksu a rafinovaných ropných produktů o 39,1 % a obecných kovů a kovodělných výrobků o 9,4 %. Ceny potravinářských výrobků klesly o 3,5 % (z toho mlýnských a škrobárenských výrobků o 22,6 %, průmyslových krmiv o 20,0 % a mléčných výrobků o 12,1 %). Vzrostly především ceny elektřiny, plynu a páry o 11,0 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin meziročně nejvíce klesly ceny meziproductů o 7,2 % a naopak nejvíce stouply ceny zboží dlouhodobé spotřeby o 1,6 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 1,5 % (v dubnu o 1,9 %). Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví byly nižší o 4,6 % (v dubnu o 3,3 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 1,8 % (v dubnu o 1,7 %). Vzrostly ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 10,4 %, za programování a poradenství o 6,7 % a za administrativní a jiné podpůrné činnosti o 6,1 %. Na druhé straně klesly ceny za telekomunikační služby o 2,5 % a ceny nákladní dopravy o 3,6 %.

Od ledna 2009 jsou cenové indexy průmyslových výrobců a tržních služeb sestavovány, počítány a publikovány v klasifikaci CZ-NACE a CZ-CPA. K největším přesunům v porovnání s původní klasifikací SKP došlo ve struktuře průmyslu. Změny se týkají všech úrovní třídění a pro snadnější orientaci jsou rozhodující úpravy na úrovni subsekcí uvedeny na str. 34 a 35. Přepočtení cenových indexů za minulé období byl proveden až do roku 1991 včetně, u indexů cen tržních služeb do roku 1994.

Vyčerpávající informace o nové klasifikaci jsou uvedeny na webových stránkách ČSÚ pod odkazem <http://czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace>.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost se v květnu 2009 udržela na 7,9 %.

V květnu přibýlo v evidenci úřadů práce ve srovnání s dubnem pouze 835 uchazečů, což představuje stagnaci nezaměstnanosti na 7,9 %. Do evidence úřadů práce přišlo podstatně méně nových uchazečů – 56,7 tis., zatímco v předchozích č. měsících to bylo v průměru 75,1 tis. Zaměstnání si našlo o 6,3 tis. uchazečů více než v květnu minulého roku.

K 31. 5. 2009 **míra registrované nezaměstnanosti** činila **7,9 %** (duben 2009 – 7,9 %, květen 2008 – 5,0 %). Ze 14 krajů má **vyšší než průměrnou míru nezaměstnanosti** 8 krajů, a to Ústecký (12,4 %), Moravskoslezský (11,3 %), Liberecký (10,2 %), Karlovarský a Olomoucký (oba 10,1 %), Zlínský (8,9 %), Jihomoravský (8,6 %) a Vysočina (8,5 %). Míru nezaměstnanosti vyšší než republikový průměr vykázalo 46 okresů, nejvyšší byla v okresech Most (15,3 %), Karviná (14,2 %), Bruntál (13,7 %), Chomutov (13,5 %), Děčín (13,3 %), Česká Lípa (13,2 %) a Šumperk, Jeseník, Hodonín (shodně 13,0 %). **Nejnižší míra nezaměstnanosti** byla v okresech Praha–východ (2,6 %), Praha (2,8 %) a Praha–Západ (2,9 %). **Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 9,1 % a mužů 7,0 %**. Ve všech okresech republiky byla zaznamenána vyšší míra nezaměstnanosti žen než mužů.

K 31. 5. 2009 úřady práce evidovaly celkem 457 561 osob, což je o 835 osob více než ke konci předchozího měsíce. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2008 je celkový počet uchazečů o zaměstnání vyšší o 155 054.

K 31. 5. 2009 bylo registrováno 23 765 nezaměstnaných **absolventů škol a mladistvých**, je to o 2 983 osob méně než v minulém měsíci a o 7 012 osob více než v květnu 2008. Na celkové nezaměstnanosti se tak podílejí 5,2 % (duben 2009 – 5,9 %, květen 2008 – 5,5 %).

V průběhu května bylo na úřadech práce nově zaevidováno 56 687 osob. Je to o 16 365 nově evidovaných uchazečů méně než v předchozím měsíci a o 20 531 více než v květnu 2008. Do nového zaměstnání v průběhu května 2009 nastoupilo 37 682 osoby (tj. o 7 986 osob méně než v předchozím měsíci a o 6 330 osob více než v květnu minulého roku). 18 170 uchazečů bylo z evidence vyřazeno bez umístění (sankční vyřazení, odchod do důchodu atd.).

Úřady práce evidovaly k 31. 5. 2009 celkem 48 254 **volných pracovních míst**. Je to o 2 263 míst méně než v předchozím měsíci a o 103 090 míst méně než v květnu 2008. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 9,5 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Děčín (55,3), Jeseník (50,8), Teplice (50,4), Karviná (42,0) a Prostějov (40,1).

K 31. 5. 2009 evidovaly úřady práce 2 436 **volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**, na jedno volné pracovní místo připadalo 26,1 osoby se zdravotním postižením.

V květnu 2009 pobíralo **podporu v nezaměstnanosti** 209 068 osob, což je 45,7 % celkového počtu osob vedených v evidenci (duben 2009 – 46,0 %, květen 2008 – 31,8 %).

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2009 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 475/2008 Sb. ze dne 10. prosince 2008, který stanovil příjmy ve výši 1 114,0 mld. Kč, výdaje ve výši 1 152,1 mld. Kč a schodek ve výši 38,1 mld. Kč. V rozpočtu po změnách k 31. 3. 2009 došlo ke zvýšení celkových příjmů na 1 118,5 mld. Kč, celkových výdajů na 1 156,8 mld. Kč a rozpočtového salda na 38,3 mld. Kč.

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly ke konci května 2009 **celkové příjmy státního rozpočtu** výše 400,0 mld. Kč, **celkové výdaje** 471,4 mld. Kč a **schodek hospodaření** 71,4 mld. Kč (v květnu 2008 byl vykázán schodek 38,3 mld. Kč).

Celkové příjmy dosáhly výše 400,0 mld. Kč a představují 35,9 % schváleného rozpočtu (v květnu 2008 plněny na 39,8 %) a byly tak proti květnu 2008 nižší o 12,4 mld. Kč, tj. o 3,0 %. Na meziročním poklesu se podílely především daňové příjmy (pokles o 16,2 mld. Kč) a příjmy z pojistného na sociálním zabezpečení (pokles o 8,2 mld. Kč).

Celkové výdaje v objemu 471,4 mld. Kč čerpané ke konci května 2009 představují 40,8 % rozpočtu (v květnu 2008 to bylo 40,7 %), což znamená meziroční růst o 20,6 mld. Kč, tj. o 4,6 %. Proti skutečnosti roku 2008 předpokládá letošní rozpočet po změnách nárůst o 6,7 %.

Celkové saldo hospodaření státního rozpočtu za květen 2009 vykázalo schodek 71,4 mld. Kč a je to proti stejnému období roku 2008 výsledek horší o 33,1 mld. Kč.

Konjunkturální průzkum

Saldo souhrnného indikátoru důvěry (indikátoru ekonomického sentimentu) se v květnu 2009 meziměsíčně potřetí za sebou zvýšilo, a to o 0,2 bodu (v březnu to bylo o 1,7 a v dubnu o 4,2). Saldo podnikatelského indikátoru se snížilo o 0,9 bodu a saldo spotřebitelského indikátoru vzrostlo o 4,5 bodu. Ve srovnání s květnem 2008 je však saldo souhrnného indikátoru důvěry o 25,5 bodů nižší, důvěra podnikatelů je nižší o 29,2 bodu a důvěra spotřebitelů je nižší o 10,2 bodu.

V **průmyslu** se v květnu oproti dubnu mírně zlepšilo hodnocení současné celkové ekonomické situace. Nízké hodnocení celkové i zahraniční poptávky se nezměnilo. Zásoby se podle mínění respondentů mírně snížily. Pro příští tři měsíce respondenti očekávají mírné oživení tempa výrobní činnosti při neměnné zaměstnanosti. Očekávání celkové ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou vyšší než v dubnu, pro příštích šest měsíců jsou nižší. Celkově se saldo indikátoru důvěry v průmyslu v květnu meziměsíčně zvýšilo o 1,6 bodu; je však o 33,7 bodu nižší než před rokem.

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v květnu oproti minulému měsíci nepatrně zvýšilo. Hodnocení současné celkové poptávky se však snížilo. Pro

příští tři měsíce respondenti předpokládají zpomalení vývoje stavební činnosti a pokles zaměstnanosti. Respondenti odhadují zajištění práce zakázkami na 8,4 měsíce dopředu. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou vyšší než v dubnu. Celkově se saldo indikátoru důvěry meziměsíčně snížilo o 5 bodů a je o 33 bodů nižší než před rokem.

V odvětví **obchodu** se v květnu ve srovnání s dubnem mírně snížilo hodnocení současné ekonomické situace. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou nižší než v dubnu. Zásoby se podle mínění respondentů v květnu mírně zvýšily. Celkově se saldo indikátoru důvěry v květnu oproti dubnu snížilo o 1,7 bodu a je o 15,3 bodu nižší než v květnu 2008.

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v květnu ve srovnání s dubnem nezměnilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se výrazně snížilo, její očekávání pro příští tři měsíce mírně vzrostlo. Očekávání ekonomické situace jsou pro období příštích tří měsíců vyšší než v dubnu, pro období příštích šesti měsíců jsou nižší. Celkově se saldo indikátoru důvěry oproti minulému měsíci snížilo o 3,4 bodů a je o 25 bodů nižší než před rokem.

Ze šetření mezi **spotřebiteli** v květnu vyplynulo, že pro příštích dvanáct měsíců očekávají zlepšení celkové ekonomické situace a mírné zlepšení své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se v květnu oproti minulému měsíci téměř nezměnil a je i nadále vysoký. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se zvýšil. Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci zvýšil o 4,5 bodu, v meziročním srovnání je o 10,2 bodu nižší.

Od ledna 2009 je **saldo indikátoru spotřebitelské důvěry sezónně očišťováno**. Časové řady spotřebitelského a souhrnného indikátoru důvěry jsou zpětně přepočítány a údaje jsou srovnatelné.

Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.

Od ledna 2006 je vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20% váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.